

NIEUWSBRIEF

ZOMER 2005

Inhoud

- [OCLC PICA neemt SISIS over](#)
- [Terugblik op LIBER](#)
- [WorldCat Discovery](#)
- [ISBN-13 ook in LBS4](#)
- [Update LBS4-implementatie](#)
- [LBS4 versie 2.5.5](#)
- [OCLC PICA en RFID](#)
- [Swets en PiCarta: met één klik van zoeken naar volledige tekst](#)
- [Strata Preservation](#)
- [Bezoek ons op IFLA](#)
- [5.000 eBooks voor NHS Scotland](#)
- [QuestionPoint in Engeland](#)
- [61 miljoenste WorldCat record](#)
- [Agenda](#)

OCLC PICA neemt Sisis over

OCLC PICA heeft alle aandelen overgenomen van Sisis Informationssysteme GmbH in Oberhaching (Duitsland). Met deze stap breidt OCLC PICA zijn faciliteiten voor systeemontwikkeling, zijn producttechnologieën en dienstverlening uit met die van een uitstekende speler op hetzelfde gebied. Dankzij de samenbundeling van krachten zal de nieuwe organisatie in staat zijn de beste producten en diensten aan haar klanten te bieden, binnen kortere tijd en met beheersing van kosten. Sisis is een gerenommeerd leverancier van systemen voor bibliotheekmanagement en portal software, en voornamelijk actief in Duitsland, Zwitserland en Nederland. Net als OCLC PICA zocht het Sisis management naar wegen om toekomstige investeringen mogelijk te maken in product- en marktontwikkeling. De overname van Sisis door OCLC PICA is een ideale basis voor gezamenlijke expansie en verbetering van de productkwaliteit.

Dankzij deze overname kunnen wij gebruikmaken van elkaars technologie, kennis en kunde om onze klanten sneller en meer productuitbreidingen en -updates te bieden. Ook kunnen wij betere, lokale diensten verlenen aan de klanten door gebruik te maken van elkaars lokale kennis en serviceorganisaties in Nederland en Duitsland. De merk- en productnamen wijzigen niet en ook de bestaande contactpersonen voor de klanten blijven vooralsnog dezelfde.

Sjoerd Koopman (IFLA), Wim Koops (oud-bibliothecaris RU Groningen) en Rein van Charldorp (OCLC PICA) bij het OCLC PICA diner tijdens de LIBER-conferentie.

Terugblik op LIBER

Ruim tweehonderd vertegenwoordigers van wetenschappelijke bibliotheken van binnen en buiten Europa verbleven de eerste week van juli in Groningen. De Rijksuniversiteit Groningen was namelijk gastheer van de 34ste editie van de jaarlijkse conferentie van Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche (LIBER). Thema van het congres was 'Strategic Choices: Current Thinking'. OCLC PICA steunt het werk van LIBER al sinds langere tijd, maar wilde als een van de hoofdsponsors voor dit congres iets extra's doen. Om na te praten over de onderwerpen van de dag, maar ook om elkaar in een ongedwongen sfeer te ontmoeten, nodigden we alle congresdeelnemers uit op een bijzondere locatie aan de rand van de stad, de Coendersborg. De avond werd een succes door het voortreffelijke eten, de muzikale omlijsting verzorgd door studenten van het Noorder Muziekcentrum en de goede sfeer.

WorldCat Discovery

Als gezamenlijk project van OCLC PICA en OCLC is WorldCat Discovery ontworpen om bibliotheken te helpen zichtbaarder te worden op het internet en het wereldwijd delen en vinden van bronnen te bespoedigen.

Wat is het? WorldCat Discovery is een platform waarop bestaande centrale catalogi en nationale bibliografieën samenwerken om aan meer mensen de toegang tot bibliotheekcollecties onder de aandacht te brengen - zelfs aan hen die niet gauw een bibliotheek zullen bezoeken maar eerder op het internet zullen zoeken.

Deelnemende bibliotheken en centrale catalogi:

- laden bibliografische records en holdings op naar WorldCat Discovery;
- kunnen deze records beschikbaar maken voor populaire zoekmachines zoals Yahoo!, Google en andere;
- kunnen onbeperkt toegang geven tot WorldCat en een nieuwe Europese centrale catalogus (naam nog onbekend) voor hun gebruikers.

Hoe werkt het? Records van verschillende MARC en niet-MARC formaten en karaktercoderingen worden geladen in WorldCat door middel van verschillende laadmechanismen waaronder OCLC Batch loading processen en interactieve ZING Update. OCLC's bekronde Open WorldCat dienst laat deze records verschijnen op populaire zoekmachines, waarvan het aantal nog groeiende is. Zoekacties waarvan de resultaten passen bij de titel van een item dat eigendom is van een bibliotheek tonen een link met de Open WorldCat "Find it in a Library" interface, waar zoekers geografische informatie kunnen invullen die hun helpt het item te lokaliseren in een bibliotheek in hun stad, regio of land.

Deelname in WorldCat Discovery geeft ook de gelegenheid om nieuwe diensten te gebruiken als Collection Analysis, FRBR en andere.

Wat is de status? OCLC PICA laadt het Britse LinkUK en het NCC als pilot voor WorldCat Discovery. Andere centrale catalogi zullen volgen. Deze en de bestaande 45 miljoen holdings in WorldCat zullen de nieuwe Europese centrale catalogus voeden die beschikbaar komt via OCLC FirstSearch en PiCarta. Voortdurende updates tussen LinkUK en NCC zullen geschieden d.m.v. [ZING update](#). OCLC en OCLC PICA implementeren als gezamenlijke pioniers deze standaard, die belooft een eenvoudig te implementeren, efficiënt en interactief middel te worden om het onderhoud van records te coördineren, die onafhankelijke databases samen gebruiken.

Voor meer informatie over WorldCat Discovery kunt u contact opnemen met Janet Lees (j.lees@oclc-pica.org) of Janifer Gatenby (j.gatenby@oclc-pica.org).

ISBN-13 ook in LBS4

Het duurt nog tot 1 januari 2007 voordat de nieuwe standaard voor het ISB Nummer ingaat, maar steeds vaker duiken al 13-cijferige ISBN's op. Uitgevers moeten de 13-cijferige weergave nu toch al berekenen om de barcode op een boek te drukken. De door OCLC PICA ondersteunde catalogiseerformaten zijn inmiddels aangepast en nu volgt ook het LBS. In LBS3 en LBS4 worden titelpresentaties, schermen en EDIFACT boodschappen aangepast. Voor LBS3 is dit zelfs de laatste aanpassing die voorzien is. Een jaar voor de invoering zullen alle OCLC PICA systemen klaar zijn voor de omschakeling naar 13 cijfers.

Update LBS4 implementatie

Steeds meer bibliotheken nemen LBS4 in gebruik. Nu LBS4 meer functionaliteit biedt dan LBS3, besluiten steeds meer bibliotheken over te stappen. In Nederland en Duitsland zijn inmiddels een aantal bibliotheken die volledig met LBS4 werken. In Nederland zijn tien bibliotheken bezig met de migratie en vier hebben het traject inmiddels afgerond. Voorwaarde voor de migratie is de overgang naar SUN hardware, een stap die vele bibliotheken inmiddels hebben genomen. De gemigreerde bibliotheken profiteren van de voordelen die LBS4 biedt:

- vernieuwde, eenvoudiger gebruikersinterface en verbeterde lay-out
- uitgebreide ondersteuning voor zelfbedieningsapparatuur en RFID
- minder handelingen bij interbibliothecair leenverkeer
- vrij invulbare en doorzoekbare velden in OUS en ACQ
- bestellingen zoeken met combinaties van titel- en bestelkenmerken
- ruilfunctie
- full-screen interface voor functioneel beheer.

LBS4 versie 2.5.5

LBS4 versie 2.5.5 is op 8 juli beschikbaar geworden. In deze versie is veel aandacht besteed aan de bevindingen van de bibliotheken die migreren van LBS3 naar LBS4. In versie 2.5.5 zijn meer dan vijftig technische verbeteringen aangebracht. In Acquisitie gaat het onder meer om de volgende wijzigingen:

- op de overzichtsschermen voor afleveringen en orders is de getoonde informatie uitgebreid, zodat nu de volle breedte van het scherm benut wordt;
- er is een filtermogelijkheid geschapen op het overzichtsscherm voor afleveringen;
- het programma om Swets facturen in te lezen is uitgebreid, zodat nu ook servicekosten kunnen worden geregistreerd;
- na het invoeren van een meerregelige factuur worden nu het totaalbedrag en de totale kosten getoond, zodat de juistheid van de invoer eenvoudig kan worden gecontroleerd;
- de robuustheid van de programmatuur is vergroot; de voorspel functie voor abonnementen en de rappelprogramma's gaan nu makkelijker om met foutieve invoer.

Ook in de uitleenmodule zijn aanpassingen gedaan. De voornaamste zijn:

- er is minder vaak speciale toestemming nodig om een reservering in te voeren;
- het afdrukken van diacrieten en meerdelige publicaties op bonnen is verbeterd;
- de verzwaarde controles op basis van het leenreglement zijn minder scherp;
- de koppeling met zelfbedieningsapparatuur is weer verbeterd.

OCLC PICA is ondertussen al hard aan het werk om versie 2.6 te ontwikkelen. Deze versie zal in ieder geval een bindadministratie en ondersteuning voor bestellen via EDI bevatten. Daarnaast krijgt 2.6 als eerste versie de nieuwe rapportagemodule. De ontwikkeling van de Nederlandstalige lijsten is inmiddels afgerond. In de bibliotheken van de UVA en UT wordt gekeken of het eindresultaat goed aansluit op de behoefte.

OCLC PICA en RFID

Steeds meer bibliotheken overwegen de invoering van RFID. Door deze technologie kunt u dankzij een radiosignaal een boek herkennen.

Voordelen van RFID boven barcodes zijn:

- de code is gemakkelijker te lezen, omdat de positie van het boek er niet toe doet;
- het label wordt in het boek aangebracht en dus minder snel beschadigd;
- het label is ook als beveiliging te gebruiken, omdat beveiligingspoortjes de chip kunnen detecteren;
- met een draagbaar leesapparaat kan men een inventarisatie uitvoeren zonder de boeken uit de kast te nemen.

Deze voordelen moeten natuurlijk afgewogen worden tegen de hogere kosten van de apparatuur en de noodzaak om RFID labels in de collec-

tie aan te brengen. De bibliotheek kan het bestaande LBS uitleensysteem blijven gebruiken. In LBS3 is reeds ondersteuning voor zelfbedieningsapparatuur beschikbaar. In LBS4 is deze ondersteuning verder uitgebouwd.

OCLC PICA heeft contacten met de belangrijkste leveranciers van RFID zelfbedieningsapparaten in Nederland en Duitsland: 3M, Bibliotheca en NEDAP. Door de samenwerking met verschillende leveranciers garandeert OCLC PICA de beschikbaarheid van passende apparatuur voor alle bibliotheken die gebruikmaken van LBS.

Swets en PiCarta: met één klik van zoeken naar volledige tekst

Swets Information Services en OCLC PICA hebben hun krachten gebundeld in een nieuwe samenwerking. PiCarta-gebruikers kunnen nu direct doorklikken naar de volledige tekst van artikelen in SwetsWise Online Content. Met deze oplossing maken Swets en OCLC PICA toegang nog sneller en gemakkelijker. TNO, betrokken bij de pilot, is zeer tevreden.

Met hun nieuwe samenwerking leveren OCLC PICA en Swets Information Services het antwoord op een door velen gekoesterde wens. Door koppeling aan het content beheersysteem SwetsWise Online Content, biedt het zoekstelsel PiCarta nu directe toegang tot volledige teksten bij een positief zoekresultaat. Waar gebruikers voorheen met de gegevens uit PiCarta opnieuw moesten zoeken naar de online artikelen in andere systemen, is er nu een directe link tussen PiCarta en de volledige teksten die via SwetsWise Online Content beschikbaar zijn. Een licentie maakt de doorklikfunctie in PiCarta zichtbaar voor gebruikers die ook het juiste SwetsWise Online Content abonnement hebben. OCLC PICA biedt deze licentie voor de extra PiCarta optie gratis aan voor 2005, met alleen eenmalige administratiekosten. Voor het aanvragen van deze dienst, kunt u contact opnemen met Celia Tome Marti (ctome@nl.swets.com).

Strata Preservation

Afgelopen mei heeft OCLC PICA de overname aangekondigd van een meerderheidsaandeel in Strata Preservation, in Den Haag. Hiermee geeft OCLC PICA aan vastbesloten te zijn toonaange-

vend aanbieder te worden op het gebied van microfilmen en digitaliseren. Strata Preservation is gespecialiseerd in het conserveren van tere en unieke materialen die instituten met culturele erfgoederen willen behouden en beter toegankelijk maken voor het publiek.

Tot de projecten waarmee Strata Preservation zijn expertise al bewees, behoren onder meer:

- Metamorfoze – een initiatief van het ministerie van OC&W voor conservering van Nederlandse manuscripten, boeken, kranten en periodieken uit de periode 1840-1950 zoals de conservering van kostbare documenten uit de Anne Frank collectie.
- Digitalisering van de Gaudier-Brzeska Collectie voor de Albert Sloman Library van de University of Essex, Verenigd Koninkrijk.
- Het geheugen van Nederland – een gezamenlijk initiatief van de Koninklijke Bibliotheek met cultureel-erfgoedinstellingen zoals musea, archieven en bibliotheken, met als doel het in korte tijd voorbereiden van een grote hoeveelheid digitale content en dit bruikbaar maken in het onderwijs.

Bezoek ons op IFLA

Van degenen die deelnemen aan IFLA 2005 (International Federation of Library Associations and Institutions) in Oslo, van 14 tot 18 augustus, vragen wij de aandacht om de Industry Update door OCLC president en CEO Jay Jordan bij te wonen, op 17 augustus om 10.45 uur. U kunt zich hiervoor tot **8 augustus a.s. inschrijven**. Andere interessante sessies van OCLC PICA en OCLC zijn de discussie over internationale samenwerking t.b.v. Virtual Reference diensten (16 augustus, 8.30-11.30), de sessie met Glenn Patton over "Division of Bibliographic Control. Current issues and initiatives. FRANAR en FRASAR update." (17 augustus, 8.30 uur) en "Classification and Indexing with Cataloguing. Cataloguing and subject tools for global access: international partnerships. FRAR: Extending FRBR Concepts to Authority Data." (17 augustus, 13.45 uur).

5.000 eBooks voor NHS Scotland

OCLC PICA heeft de tender gewonnen om elektronische content te leveren aan de eLibrary van NHS Scotland. NHS Scotland heeft nu een licentie voor gebruik van 5.000 titels op het gebied van gezondheidszorg van OCLC's NetLibrary eBook diensten. Dit maakt de collectie tot een van de grootste medische eBook collecties in Europa.

NHS Scotland Knowledge Services wil - waar nodig - informatie over gezondheidszorg bieden aan de uitgebreide organisatie van gezondheidszorg in Schotland. Na een eerdere evaluatie van de diensten door middel van een pilot programma heeft NHS Scotland gekozen voor NetLibrary om een grote reeks van gezondheids- en medische eBooks op te bouwen om te voldoen aan de behoefte van gebruikers binnen NHS Scotland. "Na afloop van de pilot waren we flink tevreden met het gebruiksmodel dat NetLibrary ons biedt", zei Dr. Ann Wales, NHS Scotland Knowledge Services Coordinator. "Bovendien maakten de uitgebreide reeks van beschikbare kwaliteitstitels en het gebruikersvriendelijke administratieve systeem ons duidelijk dat we met een positieve beslissing voor NetLibrary van OCLC snel een veelomvattende collectie van eBooks zouden kunnen opnemen in onze nationale e-Library."

QuestionPoint in Engeland

Het met overheidssubsidies werkende Britse People's Network heeft onlangs Enquire geïntroduceerd, de nieuwe virtuele vraag- en antwoordienst die via het internet live hulp biedt aan mensen die informatie zoeken. Enquire is gebouwd op het QuestionPoint platform, de online informatiedienst die OCLC en de Library of Congress hebben ontwikkeld, en is verbonden met het online QuestionPoint coöperatief waarin bibliotheekmedewerkers in het Verenigd Koninkrijk, Canada en de Verenigde Staten vragen beantwoorden, 24 uur per dag, zeven dagen per week.

61-miljoenste WorldCat record

Het 61-miljoenste record is op 23 juli toegevoegd aan WorldCat door Danmarks Pædagogiske Bibliotek in Kopenhagen. De titel luidt *Education as a social factor* en de auteur is M.L. Jacks. Het zestigmiljoenste record werd toegevoegd op 12 mei, tijdens een batch load vanuit LinkUK.

Agenda

- [IFLA](#) in Oslo (N), 14-18 augustus
- [ODOK '05](#) in Bolzano (I), 13-16 september
- [9th GBV Union Conference](#) in Hamburg (D), 14-15 september
- [VVBAD Informatie 2005](#) in Brussel (B), 22-23 september